

Фонд
Демократичні ініціативи
імені Ілька Кучеріва

ОЦІНКА ПОТРЕБ ТА ОЧІКУВАНЬ ВІД МАЙБУТНЬОГО ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ТА БІЖЕНЦІВ на основі фокус-груп та глибинних інтерв'ю

Дослідження проведено за підтримки
Міжнародного Фонду «Відродження»

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Спільними зусиллями влади та волонтерів Україна загалом справилась з розміщенням та підтримкою першої групи внутрішньо переміщених осіб.

Потужна організація місць тимчасового розміщення, робота волонтерів із забезпечення людей усім необхідним дали змогу справитись з вкрай складною гуманітарною ситуацією і не допустити ще й гуманітарної катастрофи в умовно безпечних регіонах України.

Звільнення Київської, Чернігівської та Сумської областей дозволило трохи зменшити проблему кількості внутрішньо переміщених осіб та частково розвантажити можливості місцевої влади на умовно безпечних територіях та волонтерів.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Тих ВПО, які мають достатні фінансові ресурси і планують у короткостроковій перспективі повернутись на постійне місце проживання, варто активніше залучати до волонтерської **активності**. Наявність часткової зайнятості, хай і безоплатної, позитивно відображається на психологічному стані людей, які відчувають свою залученість до загальної справи.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Водночас **найскладніший етап вирішення потреб переселенців, ймовірно, попереду.** В тих переселенців, які наразі не можуть повернутись до місць постійного проживання (тому що там тривають бойові дії або ж вони втратили житло внаслідок бойових дій), закінчуються фінансові ресурси та можливість жити поза місцем постійного проживання і без оплачуваної роботи.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

На сьогодні доречним є виокремлення тих ВПО, які втратили одночасно як житло, так і роботу, що робить їх пріоритетними для державної підтримки. Якщо у держави немає можливості відновити житло таких людей, то нагальною стає підтримка у питанні оренди чи оплата за розміщення таких осіб в сім'ях, які можуть надати таке житло (наприклад, приватний будинок).

З огляду на те, що фінансові резерви більшості внутрішньо переміщених осіб практично вичерпуються, необхідно максимально актуалізувати питання забезпечення оплачуваною роботою ВПО.

Програма релокації підприємств з небезпечних районів може стати стартовим етапом комплексних дій.

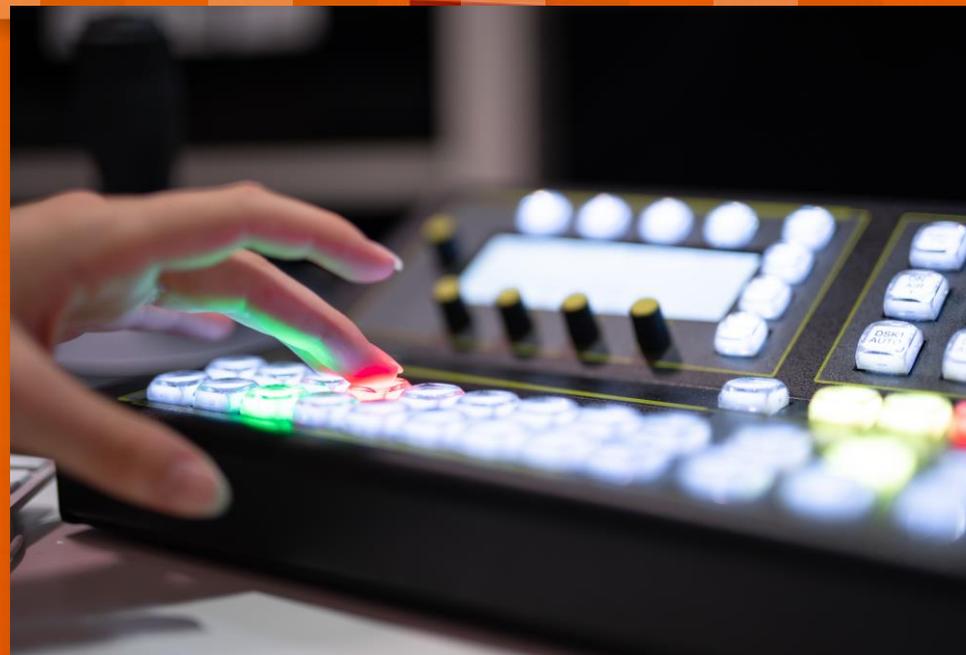
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Грантові програми підтримки малого бізнесу, а також створення робочих місць в умовно безпечних регіонах мають бути **недискримінаційними**, і на них повинні мати право подаватись як переселенці, так і особи з числа місцевого населення, оскільки багато з них також втратив роботу внаслідок війни. Позитивна дискримінація переселенців є можливою, однак потрібно мінімізувати ризики суспільно-політичного напруження.

Російська пропаганда та інформаційно-психологічні операції цілеспрямовано працюють на розпалювання ворожнечі між місцевим населенням та переселенцями.

В цьому контексті використовуються як реальні приводи, які неминуче стаються у суспільному житті, так і відверті фейки. Тому критично необхідно посилити роль інформаційно-просвітницької роботи, а також виявлення та знешкодження інспірованих Росією провокаторів.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Вкрай важливим є **розгортання доступної психологічної підтримки**. Психологічний стан великої кількості переселенців доволі нестабільний. При цьому люди самостійно досить рідко звертаються по психологічну допомогу, тому **така підтримка має бути проактивною**. Okремо варто розглянути програми психологічної допомоги для дітей, оскільки вони перебувають в особливо уразливому становищі та часом не можуть отримати адекватну увагу з боку батьків. Така підтримка теж має надаватись проактивно.

Дякуємо за увагу!

Фонд
Демократичні ініціативи
імені Ілька Кучеріва